

(Címer)

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA Pf.III.20.274/2018/39. szám

A Szegedi Ítéltábla a felszámoló (felszámolóbiztos) által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű felperes által – a Szöllősi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Szöllősi László ügyvéd) által képviselt **I. rendű alperes neve, I. rendű alperes címe** szám alatti állandó lakos I. rendű, az ügygondnok által képviselt **II. rendű alperes neve, II. rendű alperes címe** szám alatti állandó lakos II. r. alperesek ellen gazdálkodó szerv vezetője felelősségének megállapítása iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2017. október 2. napján kelt 5.P.21.563/2016/31. sorszámú ítélete ellen az I. r. alperes által 33. sorszám alatt lefolytatott fellebbezési eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését megváltoztatja és az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasítja.

Mellőzi az I. rendű alperes elsőfokú eljárási illeték és a felperes részére perköltség fizetésére kötelező rendelkezéseit.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, fizessen meg az államnak az adóhatóság felhívása szerint 1.362.200,- (Egymillió-háromszázhatvankettőezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi felperest, 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 400.000,- (Négyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

A felperesi gazdasági társaság 2009. augusztus 3. napján került bejegyzésre a cégjegyzékbe, egyszemélyes tulajdonosa és ügyvezetője 2015. június 30. napjáig az I. r. alperes volt. 2015. június 30. napján I. r. alperes üzletrész átruházási szerződést kötött a II. r. alperessel, amely alapján az I. r. alperesnek a felperesi gazdasági társaságban fennálló 3.000.000,- Ft névértékű törzsbetétjét, illetve az ehhez igazodó üzletrészt minden joggal és kötelezettséggel – külön szerződésben meghatározott vételáron – a II. r. alperesre ruházta át. A szerződés szerint a II. r. alperesi vevő a felperes pénzügyi, vagyoni helyzetét, és előzetesen az arra vonatkozó iratokat (könyvelési iratok, beszámoló, főkönyvi kivonat, leltár, eszközök listája) is, megismerte valamint nyilatkozott, hogy az eszközök, ingóságok,

tárgyi eszközök állapotát ismeri. A szerződés 5. pontjában rögzítették továbbá azt is, hogy a felpereshez kapcsolódó iratok, szerződések, dokumentumok, könyvelési anyagok, pénztár leltár szerinti eszközök a szerződés aláírását követően a teljes vételár megfizetésével kerülnek átadásra a vevő részére külön átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján a szerződés követő 8 napon belül. A szerződéskötést követően a felperes ügyvezetője a II. r. alperes lett. Az üzletrész átruházási szerződést követően a felperes vagyont és iratait az I. rendű alperes átadta a II. rendű alperesnek. A felperes könyvelését végző A Kft. a felperes tartozása miatt a főkönyvi könyvelésre vonatkozó 2012. április 18-án kötött szerződést 2015. december 1. napján felmondta. A felperes iratainak átadására 2016. január 28. napján került sor, azokat a felperes nevében **(személy 1 neve)** vette át.

A felperessel szemben 2015. szeptember 4. napján előterjesztett kérelem alapján a Szolnoki Törvényszék **...Fpk...-15-.../5.** sorszámú 2015. november 11. napján kelt és 2016. január 5. napján jogerőre emelkedett végzésével rendelte el a felszámolási eljárást, melynek közzétételére 2016. február 25. napján került sor.

A felperes felszámolási eljárása során a felszámolási ügyekben eljáró bíróság **...Fpk...-15-.../24.** sorszámú, 2017. május 8. napján kelt és 2017. június 17. napján jogerőre emelkedett végzésével a közbenső mérleget jóváhagyta. Rögzítette, a felszámolás alatt 7 hitelező jelentett be 40 napos határidőn belül, 2 hitelező pedig határidőn túl hitelezői igényt. A bejelentett hitelezői igények összege 22.514.002,- Ft. A közbenső mérleg szerint a felszámoló 2016. március 2. és 2016. május 5. napján felhívta a II. r. alperest, mint a felszámolás előtti utolsó vezető tisztségviselőt arra, hogy a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-ában írt kötelezettségét teljesítse. A második felszólító levél átvételre került, azonban a II. r. alperes a felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel, kötelezettségeit nem teljesítette. Nem adta át a felperes vagyont a felszámolónak, nem adott tájékoztatást a folyamatban lévő esetleges eljárásokról, nem készítette el a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal a záróleltárt, valamint éves beszámolót sem.

A felperes utoljára közzétett 2014. évre vonatkozó üzleti évet lezáró mérlegét az I. r. alperes 2015. március 31. napján készítette el, A mérleg szerint 2014. december 31. napján a felperes 14.248.000,- Ft befektetett eszközzel rendelkezett, a forgóeszközök értéke 3.380.000,- Ft, az eszközök (aktívák) összes értéke 17.628.000,- Ft, míg a rövidlejáratú kötelezettségek összege 12.943.000,- Ft volt.

Az I. r. alperes ügyvezetése alatt a felperes kétfajta tevékenységet – vendéglátás és építőipar – végzett. A vendéglátási tevékenység keretében a (...) szám alatt lévő **B** nevű éttermet (pizzériát) üzemeltette. Az I. r. alperes az ügyvezető váltást – és üzletrésze értékesítését – követően az étteremben (pizzériában) végzett munkát a felperessel kötött munkaszerződés alapján 2015. július 1. napjától, a II. r. alperessel emiatt napi kapcsolatban állt.

A (...) Megyei Kormányhivatal által a felperes által üzemeltetett Viktórió Pizzériában 2015. augusztus 5. napján tartott ellenőrzést követően 2016. május 27. napján kelt és 2016. június 16. napján jogerőre emelkedett JN/...-13/2016. számú határozatával a felperest 40.000,- forint munkaügyi bírsággal, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (...) Megyei Adóigazgatósága 2015. november 10. napján kelt és 2015. december 15. napján jogerőre emelkedett (...) számú határozatával 220.000,- forint mulasztási bírsággal sújtotta. A hatóságok megállapították, hogy az ellenőrzés időpontjában a felperes **(személy 2 neve)** munkavállalót írásbafoglalt munkaszerződés és bejelentés nélkül foglalkoztatta. A munkavégzésről az I. rendű alperessel állapodott meg, a munkát a II. rendű alperes utasítására végezte a (...) szám alatti vendéglátó üzletben.

A felperes építőipari tevékenységet is végzett, melynek során 2014. évben nagyobb mennyiségű zúzott követ vásárolt a győri vasút bontásából 3.000.000,- Ft-ért. 2015. január 7. napján szállítási szerződést kötött a **C** Zrt. megrendelővel, amely szerint 4000 tonna zúzott bazalt szállítását vállalta

4.000.000,- Ft + áfa értékben. A megrendelő a szerződés napján átutalta a teljes vételárat, 5.080.000,- Ft-ot a felperes számlájára. A felperes azonban a teljesítési határidő lejártáig, 2015. január 31-ig összesen 360.000,- Ft értékű bazaltot szállított a megrendelőnek. A felperes a **D Kft.**-vel szerződést kötött arra, hogy 4000 tonna vasúti követ szállít, melyből 2546 tonna leszállítását teljesítette. Erre vonatkozóan kiállította 5.432.146,- Ft összegű számláját, melynek fizetési határideje 2015. június 25. napja volt. A számlát a felperes nem egyenlítette ki.

A felperes 2015. április 25. napján bérleti szerződést kötött a **H Kft.**-vel, melyhez kapcsolódóan a bérbeadó számlát állított ki 952.500,- Ft-ról, melynek kelte 2015. május 4., fizetési határideje 2015. május 12. napja volt. A számlát a felperes nem egyenlítette ki. A **H Kft.** felszámolási eljárást megelőző fizetési felszólítására a felperes azt a tájékoztatást adta, a számlát azért nem tudja kiegyenlíteni, mert a NAV ellenőrzést tartott nála és zárolta a számláit.

A felperes 2016. november 25. napján az adós felszámolási eljárása alatt előterjesztett kereseti kérelmében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az I. és II. r. alperesek, mint a felperes volt ügyvezetői a gazdasági társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét (2014.12.31.) követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el és ezáltal a felperes vagyona 17.628.000,- Ft-tal csökkent. A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján kérte megállapítani, hogy az alperesek felelőssége egyetemleges. Kérte, a bíróság egyetemlegesen kötelezze alpereseket a Cstv. 33/A. (7) bekezdése alapján arra, hogy fizessenek meg a részére 17.628.000,- Ft-ot. Harmadlagosan a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 17.628.000,- Ft kártérítés megfizetésére.

Indokként előadta, az I. és II. r. alperesek, mint a felperesi társaság volt vezető tisztségviselői ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek megfelelően látták el a társaság fizetési képtelenségével fenyegető helyzete bekövetkeztét (2014.12.31.) követően és ezáltal a felperes vagyona 17.628.000,- Ft-tal csökkent. Hivatkozott arra is, hogy a per alatt a közbenső mérleg jóváhagyásra került, melyből megállapíthatóan az adós utolsó vezető tisztségviselője irat és vagyonátadási kötelezettségét nem teljesítette, a bejelentett hitelezői igények összege 22.514.002,- Ft. Előadta, az I. rendű alperes azt követően, miután a **H Kft.** részére fizetési ígéretet tett, a felperesben lévő üzletrészt II. rendű alperesre ruházta és ügyvezetői tisztségéről is lemondott. Nincs adat arra, hogy az üzletrész átruházásakor, illetve az ügyvezetői tisztség megszűnésekor átadta-e II. rendű alperesnek a felperes vagyonát, illetőleg milyen iratok kerültek átadásra. A II. rendű alperes vonatkozásában azt adta elő, hogy 2015. évre vonatkozóan nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, továbbá a felszámolás közzétételét követően a Cstv. 31. §-ában írt kötelezettségeit sem teljesítette. Nem számolt el a felperes vagyonával. A 2014. évi mérleg alapján a társaság 11.262.000,- forint értékű tárgyi eszközzel rendelkezett, melyeknek sorsa ismeretlen. A vagyoncsökkenés mértékét a 2014. december 31. fordulónappal elkészített mérlegből kiindulva jelölte meg. Utalt továbbá a (...) Megyei Kormányhivatal által a felperes (...) szám alatti munkahelyén 2015. augusztus 5. napján lefolytatott ellenőrzésre, amikor megállapításra került, hogy az I. rendű alperes szóban állapodott meg **(személy 2 neve)** munkavállalóval alkalmazásáról, azonban őt munkaszerződés és bejelentés nélkül foglalkoztatta. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy az I. és II. rendű alperes közötti üzletrész átruházási szerződés, illetőleg az ügyvezetői tisztségéről történő lemondás színlelt volt, illetőleg az I. rendű alperes továbbra is ügyvezetőként működött a felperesnél.

Az I. r. alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, az üzletrész értékesítésekor az általa addig vezetett felperesnek köztartozása nem állt fenn, bevallásai, könyvelési anyaga rendezett volt. Az ügyvezető váltáskor a felperes minden irata, bizonylata, könyvelési anyaga átadásra került a II. r. alperesnek. Ügyvezetési ideje alatt a felperes kisebb

likviditási problémákkal küzdött, de valamennyi tartozást részletekben, csúszással ugyan, de rendezett. A II. rendű alperes tovább működtette felperest. Az üzletrész átruházást követően 2015. évig a felperessel kapcsolatban együttműködött a II. rendű alperessel. A C Zrt-vel elszámolási vitája volt felperesnek, amely rendezésre került. A D-nak a felperes a NAV-val kapcsolatos tartozása miatt nem tudott teljesíteni, az ügyvezető váltás után részteljesítések történtek. Az átadást követően a felperesnél alkalmazottként végzett munkát a vendéglátóipari egységben, a felperest ekkor már a II. rendű alperes irányította.

A II. r. alperes az elsőfokú eljárásban ismeretlen helyen tartózkodott, a részére kirendelt ügygondnok a kereseti kérelem elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. és II. r. alperesek, mint a felperesi gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselői a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, ezáltal a felperes vagyona 17.628.000,- Ft összegben csökkent, melyért egyetemlegesen felelnek. Kötelezte továbbá az I. és II. r. alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 17.628.000,- Ft-ot. Ítélete indokolásában kiemelte, a kereset elbírálásakor a vezetői felelősség körében a felperessel szembeni felszámolási eljárás megindításakor hatályos Cstv. 33/A. §-t kellett alkalmazni.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének törvényi tényállási elemei közül elsőként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját vizsgálta. Elfogadta, hogy az I. r. alperes 2015 januárjától olyan szerződéseket kötött különböző partnerekkel, melyeket már nem tudott, illetve nem állt szándékában teljesíteni, ekkor a felperes már fizetéseképtelen volt, így az I. r. alperes ezeket a szerződéseket jogszerűen nem köthette volna meg (D Kft.-vel, H Kft.-vel kötött szerződések). E körben figyelemmel kell lenni arra is, hogy ebben az időszakban a felperesnek az adóhatóság felé már fennállt tartozása, melynek mértéke az I. r. alperes tárgyalási nyilatkozata szerint 2.700.000,- Ft volt, melyet felperes privilegizáltan kezelt és elsődlegesen ezen tartozást próbálta kiegyenlíteni. Ezt a felszámolást kezdeményező hitelező felszólítására közölte is. I. r. alperes az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatában (2017. március 27.) nem tette vitássá, hogy a felperesnek ekkor voltak fizetési problémái, de állította, fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet addig az időpontig, amíg ügyvezető volt, nem következett be. Ezzel szemben a 2014. évi mérlegadatokat és a felperes által hivatkozott szerződések alapján az állapítható meg, hogy a mérleg szerint az adós forgóeszközei 3.380.000,- Ft-ot tettek ki, ezzel szemben a rövid lejáratú kötelezettségek összege 12.943.000,- Ft volt. Ezért 2014. december 31. napjára a fenyegető fizetéseképtelenség kezdő időpontja megállapítható, figyelemmel a bírói gyakorlatra, mely szerint az bekövetkezik, ha a rövid lejáratú kötelezettségek összege magasabb, mint a forgóeszközök mérleg szerinti értéke.

A vagyonsökkenés mértéke kapcsán utalt arra, az a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után az aktív vagyon csökkenését jelenti. Annak mértékét a felperes a 2014. december 31-i mérleg fordulónappal készített mérlegből kiindulva jelölte meg. A mérleg szerint a felperes 14.248.000,- Ft befektetett eszközzel és 3.380.000,- Ft forgóeszközzel rendelkezett. Az I. r. alperes a 2014. üzleti évre vonatkozóan teljesítette beszámoló letétbe helyezési kötelezettségét, azt aláírásával ellátva terjesztette elő, emiatt annak valódiságáért felel. Ezért a 2014. évi mérlegadatokról kiindulva – a felperessel egyezően – a vagyonsökkenés mértékét 17.628.000,- Ft-ban állapította meg.

Utalt arra, hogy az alperesek közötti üzletrész adásvételi szerződésben szabályozták a felpereshez kapcsolódó iratok átadásának időpontját és módját, azonban a szerződésben hivatkozott külön okirat csatolására nem került sor. Az I. r. alperes a 2017. március 27-i tárgyaláson vállalta a felperes működésével kapcsolatos nála lévő iratanyag csatolását, amelyet azonban nem teljesített. Az, hogy az I. r. alperes a felperesi társaság vagyonát miként, hogyan adta át a II. r. alperesnek, nem állapítható meg. Nem fogadta el az I. r. alperes általánosságban tett nyilatkozatát, hogy iratátadási kötelezettségének eleget tett, mert nem emlékezett arra, hogy erre miként és hol került sor.

A II. r. alperes, mint vezető tisztségviselő felelősségét megalapozza, hogy a Cstv. 31. §-a szerinti kötelezettségeinek nem tett eleget. A felszámoló ezen kötelezettségei teljesítésére a II. r. alperest felszólította. A második felszólító levelet II. r. alperes hozzátartozója 2016. március 25. napján átvette, annak ellenére a kapcsolatot a felszámolóval nem vette fel, a Cstv.-ben írt kötelezettségét nem teljesítette. Ezért a II. r. alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Ez a vélelem megdönthető, azonban a II. r. alperes az eljárásban nem vett részt, a részére kirendelt ügygondnok a II. r. alperes nyilatkozatának hiányában részletes, érdemi nyilatkozatot tenni nem tudott, emiatt a vélelem megdöntésére nem került sor.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti időszakban – a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben – az I. és II. r. alperesek a felperes vezetői voltak. Ezért e törvényhely utolsó előtti fordulata szerint, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük egyetemleges. Ez a rendelkezés kifejezetten arra vonatkozik, ha az adott cégnek a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni időszakban több ügyvezetési feladatot ellátó vezető tisztségviselője volt, akkor a felelősségük egyetemleges. Ez a Ptk. 334. § (2) bekezdése szerint azt jelenti, hogy a teljesítés (jelen esetben a helytállási kötelezettség megállapítása) bármelyik kötelezettől vagy akár egyszerre valamennyiüktől követelhető (kötelezettek egyetemlegessége). A helytállási kötelezettség oszthatatlanságát ez a speciális törvényi rendelkezés hozza létre. Ezért a felperes választhatott, melyik tisztségviselő ellen indítja a pert, érvényesíti a követelést, tekintettel arra, hogy adott időszakban a vezető tisztséget betöltő valamennyi vezetőre kiterjeszthette az egyetemlegesség kimondásával a jogszabály a helytállási kötelezettséget, összhangban a Ptk. 344. § (1) bekezdésével. Ezért állapította meg az I. és II. r. alperesek perbeli egyetemleges helytállási kötelezettségét.

Utalva a 2014. március 15. napjától hatályos Cstv. 33/A. § (7) bekezdésére, megállapította, miután a felszámolási eljárás során jogerős végzéssel jóváhagyott közbenső mérleg szerint az adós felszámolás körébe tartozó vagyona a hitelezői igények kielégítéséhez nem elegendő, az alperesek marasztalásáról is döntött.

A felperes a megállapítási és marasztalási kérelmen túl a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján kártérítés címén is kérte alperesek egyetemleges marasztalását, melyet nem vizsgált, figyelemmel arra, hogy a felperes által másodlagos keresetnek nevezett marasztalási kérelemnek a Cstv. 33/A. §-a alapján helyt adott.

Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésében az I. r. alperes annak megváltoztatásával a vele szembeni kereset elutasítását kérte. Jogorvoslati kérelmét azzal indokolta, hogy 2015. júniusában a felperesben fennálló üzletrészét értékesítette II. r. alperesnek, aki a felperes profiljával megegyező tevékenységet (építőipar) folytatott. Az üzletrész értékesítésekor a felperesnek köztartozása, adótartozása nem állt fenn, bevallási, könyvelési anyaga rendezett volt. Az üzletrész eladásakor, illetve az ügyvezető váltáskor a felperes minden irata, bizonylata, könyvelési anyaga átadásra került II. r. alperesnek, melyről külön átadás-átvétel készült. A II. r. alperes a cég könyvelését és iratait ismerte, így vette át. Az átadásakor az elsőfokú ítéletben írtakkal ellentétben nem állt fenn a fizetésképtelenség, illetve fizetésképtelenségi helyzet. Az átadást követően a II. r. alperes jelentős építőipari megrendeléseket szerzett. Mindezek alapján felelőssége nem állapítható meg, illetve rendelkezésre álló bizonyítékok a felelősségét nem támasztják alá.

A felperes I. rendű alperes fellebbezésére tett észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A II. rendű alperes ügygondnoka által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezést az ítélőtábla Pf.III.20.274/2018/18-I. sorszámú 2018. október 24. napján jogerőre emelkedett végzésével elkésetttség miatt hivatalból elutasította.

Az I. rendű alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő érdemben vizsgálható fellebbezést, ezért az ítélőtábla – a fellebbezés korlátaira figyelemmel – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott-e, amikor az I. rendű alperes és a II. rendű alperes vezetői felelősségét megállapította és az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a felperesnél a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően tanúsított vezetői magatartásukkal okozott 17.628.000,- forint vagyonsökkenés megfizetésére a Cstv. 33/A. § (1) és (7) bekezdése alapján.

Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősségi (kártérítési) jogkövetkezmények általában főszabály szerint a jogi személlyel szemben alkalmazhatók.

Más a helyzet akkor, ha külön jogszabály speciális szankcióként átviszi a felelősséget a vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a vezető tisztségviselő a deliktális kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben keletkezett vagyoni hátrányért.

Elsőként az volt vizsgálandó, hogy a vezetői felelősség körében mely jogszabályi rendelkezés irányadó, a Ptk. 3:24. §-a, a Ptk. 3:118. § és Cstv. 33/A. §-a egymáshoz hogyan viszonyul, illetve a Cstv. 33/A. § rendelkezésének mely időállapota alkalmazandó.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv. (Gt.) 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A (3) bekezdés úgy rendelkezett, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére – ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált – előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A Gt. 30. § (3) bekezdése tovább fejlesztette a vezető tisztségviselőre irányuló korábbi felelősségi szabályokat és a korlátolt felelősség speciális áttörésével a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelező-védelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése esetén az irányítása alatt álló cég továbbműködtetése, de ekkor már oly módon, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben az ügyvezetőnek – ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást – minden intézkedésével arra kell törekednie, hogy a hitelezők követelésükhöz hozzájussanak.

A Gt. 30. § (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése esetére – ha a felszámolás elrendelésre kerül – a 2006. évi VI. tv. iktatta be a Cstv. 33/A. §-ába – mint külön törvénybe – a vezetői felelősség szabályait.

A 2013. évi V. tv. (új Ptk.) hatályba lépésével a Gt. – hivatkozott bekezdéseivel együtt – 2014. március 15-től hatályon kívül helyezésre került.

Az új Ptk.-ba beépítésre kerültek a vezetői felelősség szabályai, azonban az kiterjesztésre is került, és nemcsak a korábbi Gt. 30. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a cég megszűnésének esetére szabályozza a vezető felelősségét (3:118. §), hanem működő cégek vezetőinek külső harmadik személyekkel szembeni felelősségére is felelősségi szabályokat alkotott (6:541. §). Ez utóbbi

szabályozás a Ptk. 2016. évi LXXVII. tv-el történt módosításával ugyan hatályon kívül helyezésre került, de egyidejűleg módosította a jogszabály a Ptk. 3:24. § (2) bekezdését, így a vezetők felelősségére párhuzamosan hatályban vannak a Ptk. 3:118. §, és 3:24. §-ának rendelkezései.

Jelen esetben, mivel a felperes – maga az adós cég, és nem valamely hitelező – és elsődlegesen, kifejezetten a cég megszűnésével összefüggésben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után, az adós vagyonában bekövetkező vagyonsökkenésre alapította keresetét, ezért a Ptk. rendelkezései közül a 3:118. § rendelkezései az irányadók.

Ezt követően vizsgálándó a Ptk. 3:118. §-ának és Cstv. 33/A. §-ának viszonya.

Az új Ptk. 3:118. §-a szerint, ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Az új Ptk. hatályba lépését követően a korábban a Gt. 30. § (3) bekezdésén alapuló Cstv. 33/A. § rendelkezései a 2013. évi CCLII. törvénnyel módosultak, e speciális felelősségi alakzat azonban továbbra is hatályban maradt. Az új Ptk. 3:118. §-a – eltérően a már nem hatályos Gt. korábbi rendelkezéseitől –, nem tartalmaz utalást a külön jogszabály alkalmazására, maga mondja ki a vezető tisztségviselő felelősségét, és meghatározza annak feltételeit, viszont nem tér ki az igényérvényesítés eljárási rendjére. Valójában azonban nem kétféle felelősségi szabály alapján alkalmazható kétféle felelősségről, és nem kétféle igényérvényesítésről van szó, hanem egy alanyi felelősségről és annak meghatározott eljárási rend szerinti érvényesítéséről. Ezért a Ptk. 3:118. §-ában megjelölt felelősségi szabályt – a Ptk. elsőbbségét hangsúlyozva – együttesen kell alkalmazni a Cstv. 33/A. §-ában szereplő felelősségi szabályokkal. Ezt támasztja alá utóbb a Cstv. 33/A. §-ának 2017. évi XLIX. törvénnyel történt módosítása is.

Fentiekből következően a perben a 2015. szeptember 4. napján kezdeményezett, és ezt követően elrendelt felszámolási eljárásra tekintettel, a felperes elsődleges keresete folytán az alperesek vezetői felelősségét az új Ptk. 3:118. §-a és a Cstv. 33/A. §-ának, – az adós elleni felszámolás kezdeményezésének megfelelő – 2014. március 15-i időállapota szerinti rendelkezései alapján kellett vizsgálni.

A Cstv. 33/A. §-a alapján az igényérvényesítés két lépcsőben történhet: először megállapítási kereset (Cstv. 33/A. §), majd ennek eredményessége után – főszabályként a felszámolási eljárás lezárását követően – külön marasztalási kereset előterjesztésével (Cstv. 33/A. § (6) bekezdése szerint). Az első perben meg kell állapítani a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját, az ezt követően a hitelezői érdekekkel ellentétes vezetői magatartásokat, és azokkal okozati összefüggésben az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenés, illetőleg a hitelezői igények megghiúsulásának mértékét, majd ezt követően, a megállapítási per eredményessége esetén lehet a 33/A. § (6) bekezdése szerinti feltételekkel marasztalási keresetet előterjeszteni. A Cstv. 33/A. § (7) bekezdése azonban – bizonyos feltételek fennállása esetén – lehetővé teszi, az adós felszámolási eljárásának befejezését megelőzően – ha jogerősen jóváhagyott közbenső mérleg és részleges vagyonfelosztási javaslat alapján a hitelezők igényeinek kielégítéséhez nem elegendő az adós felszámolás körébe tartozó vagyona –, hogy az adós nevében a felszámoló az (1) bekezdés szerinti eljárásban kérje a ki nem elégített követelés megfizetésére is kötelezni az adós volt vezetőjét, azaz a főszabálytól eltérően nem „kétlépcsőben” hanem egy perben történhet az igényérvényesítés.

Jelen esetben a Cstv. 33/A. § (7) bekezdése szerinti marasztalási kereset feltételei is fennállottak, mert a felszámoló 23. sorszám alatt csatolta a felperesi adós 2016. február 24. - 2017. január 17. közötti időszakra készített közbenső mérlegét, amelyből megállapítható, hogy az adósnak vagyona nincs, így a hitelezők igényeinek kielégítéséhez szükséges fedezet nem áll rendelkezésre. Ezért a felperes az alperesek marasztalására irányadó keresetet is előterjesztette.

Jelen ügyre irányadó a 2013. évi CCLIII. törvénnyel módosított, és 2014. március 15. napjától hatályos 33/A. § (1) bekezdése szerint, a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben a vezetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A (3) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a) – d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A Cstv. 33/A. §-a a kártérítési tényállásnak alapja tehát a hitelezői érdekekkel ellentétes tevékenység (jogellenes magatartás), és a vezető tisztségviselő, ügyvezető fenti magatartásával (kötelezettségzegésével) okozati összefüggésben keletkezett károsodás (vagyoncsökkenés) az, amelyért a vezető felelőssége fennáll.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése meghatározza, hogy a vezetői felelősség megállapítása iránti keresetet ki és kivel szemben terjesztheti elő, illetve annak határidejét is. Jelen esetben a keresetet a – Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével egyezően – az adós nevében a felszámoló terjesztette elő, ezért perbeli legitimációval rendelkezett. Az alperesek pedig a felperesi adós ügyvezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját (2016. február 25.) megelőző 3 évben, ezért velük szemben a kereset előterjeszthető volt. A peradatokból megállapíthatóan a kereset előterjesztésére (2016. november 25.) a felszámolási eljárás alatt került sor, ezért a kereseti kérelem érdemben vizsgálható volt.

A Cstv. – idézett Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének – rendelkezései szerint a perben főszabályként a felperesnek kell állítani és bizonyítani az adós gazdálkodó szervezetnél a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, megjelölni és bizonyítani azokat az ezt követően kifejtett alperesi – vezetői – magatartásokat, amelyekkel okozati összefüggésben a felperesi adósnál vagyoncsökkenés következett be vagy a hitelezők teljes körű követelésének kielégítése megghiúsult, míg ezt követően az alperesi vezetőt megilleti a bizonyítás lehetősége a kimentés körében (IH2012/9. számú jogeset). A vezetői felelősség megállapítása iránti per abban is speciális, hogy ezen perben nem csupán a vezető felelősségének jogalapja fennálltára vonatkozó határozat hozatala történik, azaz ez nem feleltethető meg a polgári eljárásból ismert közbenső ítélettel. Ezen ún. „elsőlépcsős megállapítási perben” a felperesnek állítania és bizonyítania kell a vezető magatartásával az adós vagyonában bekövetkezett vagyoncsökkenés, vagy hitelezői követelés megghiúsulásának mértékét is.

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennállta esetén azonban változik a bizonyítási teher, a felperesnek a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját ez esetben is állítania és bizonyítania kell, az ezt követően kifejtett – az adósnál vagyoncsökkenést okozó – hitelezői érdekekkel ellentétes vezetői magatartásokat azonban tételesen nem kell megneveznie és

bizonyítania sem, csupán a hitelezői érdekek sérelmét megalapozó vélelem fennálltát kell bizonyítania. De ez esetben is állítania és igazolnia kell a vagyonsökkenés hitelezői követelés kielégítése megghiúsulása mértékét.

Az alperesi vezető tisztségviselők felelőssége megállapításának első konjunktív jogszabályi feltétele, – a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem esetén is – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjának meghatározása. A felperes ezt a perben 2014. december 31. napjában jelölte meg, ezért az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az adósnál ebben az időpontban a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezett-e.

A fenyegető fizetéseképtelenség nem azonos a Cstv. 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel. Ez utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul: ha az ott szabályozott bármely feltétel megvalósul, akkor az adós, függetlenül a fizetési szándékától, képességétől, tényleges vagyonától, fizetéseképtelennek minősül, ellene felszámolási eljárás indítható. Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő, hogy van-e az adósnak olyan tartozása, amely alapján a Cstv. 27. § (2) bekezdése értelmében – erre irányuló kérelem esetén – fizetéseképtelennek minősül-e, hanem lényeges az, hogy az adós a tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb – például gazdasági, stb. – okból nem akarja a kötelezettség kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn, ebben az esetben ellene felszámolási eljárás kezdeményezhető. Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint – a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően – beáll a felelősségük a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona – készpénzzé konvertálása esetén – egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A hangsúly evonatkozásban az esedékességkor történő kielégítésen van, az adós képviselőinek folyamatosan figyelemmel kell tehát követniük a cég esedékes, lejárt tartozásait, és a cash flow kimutatást. A vezető döntési szabadsága kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben elégíti ki, nincs olyan jogszabályi előírás, amely meghatározná, hogy a még fizetéseképtelennek nem nyilvánított adósnak tartozásai rendezése során milyen sorrendet kell követnie (BDT 2013/3/47., ÍH2013/1/3. számú döntés).

Az első tényállási elem tehát a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja, melynek állítása, bizonyítása felperes kötelezettsége. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjának megállapítása – az, hogy az adós képes-e valamennyi lejárt tartozását esedékességkor megfizetni – a társaság vagyoni helyzetének, gazdálkodásának átfogó elemzését igénylő, bonyolult gazdasági kérdés. Az ilyen típusú perben ezért általában könyvszakértői bizonyításnak kell tisztáznia a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját és azt, hogy azt követően milyen gazdasági események történtek, milyen vezetői magatartás felel meg a hitelezői érdekek védelmének, továbbá mekkora a jogellenes vezetői magatartással kapcsolatos vagyonsökkenés pontos mértéke, vagy ki nem elégített hitelezői követelés. E vizsgálat alapját a mérlegbeszámoló és az adós gazdálkodásának egyéb adatai adják. A mérleg a gazdasági év végére vonatkozóan (12.31.) adhat iránymutatást az adós vagyoni helyzetéről, statikusan, egy időpontra vonatkoztatva vizsgálható a likvid vagyon, azaz a készpénz és könnyen készpénzzé tehető vagyon, azaz a forgóeszköz állomány, és az ezzel szemben álló egy éven belüli esedékességű kötelezettség állomány. Az ítélőtábla ugyanakkor megjegyzi, hogy az adott fordulónapra készített mérlegből nem állapítható meg, hogy az ún. rövid lejáratú (azaz egy éven belül esedékessé váló) kötelezettségek tételesen mikor válnak éven belül esedékessé. Ezért a nagy volumenű (értékű) gazdálkodást folytató adós esetén pusztán csak a mérlegadatokból általában pontosan nem állapítható meg – még adóév végére sem – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kétséget kizáró

bekövetkezte, az csak az adott év részletes gazdálkodási adataiból állapítható meg. Könyvszakértői kérdés ugyanis annak megállapítása, hogy az ilyen adós pontosan mely időpontban került olyan helyzetbe, amikor az esedékessé váló olyan kötelezettségeit azért nem tudta megfizetni, mert annak kiegyenlítéséhez nem rendelkezett az adott időpontban elegendő likvid vagyoni eszközzel (készpénzzel), illetve készpénzzé tehető forgóeszközökkel. Különösen igaz, hogy szakértő bevonása szükséges, ha nem mérlegfordulónapra történik hivatkozás a felperes részéről a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztére nézve.

Az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját a kereseti kérelemmel egyezően a felperes utolsó közzétett mérlegadatai alapján 2014. december 31. napján határozta meg. Helyesen állapította meg a mérleg adataiból, hogy ezen a napon a felperes likvid vagyona, azaz készpénze és könnyen készpénzzé tehető vagyontárgyai összegét (3.380.000,- forint) jelentősen meghaladták a rövid lejáratú kötelezettségeinek összege (12.943.000,- forint). Az alperesek nem hivatkoztak arra, hogy a közzétett és hivatkozott mérlegadatokhoz képest a rövid lejáratú kötelezettségek a vizsgált évben különböző időpontokban váltak esedékessé és ezen időpontokban a rövid lejáratú kötelezettségek a likvid vagyoni eszközöket meghaladták, ezért az elsőfokú bíróság az ítéletében kifejtett indokok szerint helyesen állapította meg – szakértő bevonása nélkül – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját a mérlegadatok alapján.

A fentiekből következően a felperes 2014. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ezért – figyelemmel a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtakra – az ezen időpontot követően kifejtett I. rendű alperesi vezetői magatartások voltak vizsgálhatók. A felperes keresetében azt állította, hogy az I. rendű alperes ügyvezetői tisztsége ténylegesen nem szűnt meg 2015. június 30. napján, a II. rendű alperessel kötött megállapodása színlelt volt. Az I. rendű alperes ezzel szemben az elsőfokú eljárásban, és fellebbezésében is azt állította, hogy a megállapodás valós tartalmú volt, ezt követően tényleges ügyvezetői tevékenységet a felperesnél nem látott el, a felperes vagyonát és iratait a II. rendű alperesnek átadta, a felperesnél 2015. július 1. napjától a vendéglátó egységben munkaszerződés alapján munkavállalóként dolgozott tovább.

Az ítéletábrának ezért állást kellett foglalni abban a kérdésben, hogy az I. rendű alperes vezetői tisztsége ténylegesen megszűnt-e 2015. június 30. napján, és ha megszűnt, továbbra is a felperes döntéseire meghatározó befolyással bírt-e, mert, akkor mint ún. „árnyékvezető” felelőssége vizsgálható. Ezen esetben az, hogy az I. rendű alperes továbbra is árnyékvezetőként a felperesnél tovább tevékenykedett, a felperes bizonyítási kötelezettsége volt a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú eljárás során ekörben az elsőfokú bíróság részleges bizonyítást folytatott le (I. rendű alperes személyes meghallgatása 14. sorszámu jegyzőkönyv, a felperes számára könyvelő cég megkeresése, a felperes ott lévő iratainak megküldése végett 14. sorszámu jegyzőkönyvbe foglalt végzés, üzletrész átruházási szerződés beszerzése felperestől 23. sorszámu jegyzőkönyv, felperesi iratok beszerzése, I. rendű alperes felhívása a felperes nála lévő iratainak csatolására). Az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. §-ával kapcsolatos bizonyítási kötelezettségről és teherről a feleket tájékoztatta. Továbbá az I. rendű alperest felhívta, hogy a 14. sorszámu jegyzőkönyvbe foglalt vállalása (okiratszerkesztő ügyvéd megnevezése, a nála lévő iratok, illetve az I. rendű alperesnél lévő felperesi iratok beszerzése, csatolása) teljesítésére. Az elsőfokú bíróság ugyanezen jegyzőkönyvbe foglalt végzésével határidő kitűzése nélkül kötelezte az alperest, hogy a felperes működésével kapcsolatos nála lévő iratanyagot csatolja az iratokhoz, azonban elmulasztotta figyelmeztetni az I. rendű alperest annak perjogi következményeire (Pp. 141. §), arra, amennyiben e kötelezettségének nem tesz eleget, illetőleg e kötelezettség teljesítésére határidőt sem szabott a számára. Az elsőfokú bíróság ezt követően – bár az I. rendű alperes a felhívásnak nem tett eleget – a következő tárgyaláson az ügy érdemében határozatot hozott.

Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyben megalapozott döntés nem hozható annak tisztázása nélkül, hogy az I. rendű alperes iratátadási, vagyonátadási kötelezettségének eleget tett-e, továbbá lemondását követően a felperesnél árnyékvezetőként működött-e tovább. Ezért az ítéltábla a bizonyítási eljárást a másodfokú eljárásban kiegészítette.

Az ítéltábla az I. rendű alperes által állított irat-, és vagyonátadás körében okiratokat szerzett be (üzletrész átruházással kapcsolatos cégbíróági iratok 22. sorszám alatt), tanúkat hallgatott meg (**tanú 1 neve** 26. sorszámú jegyzőkönyv., **tanú 2 neve** és **tanú 3 neve** vallomásai 18. sorszámú jegyzőkönyv). A tanúvallomásokból egyértelműen megállapítható, hogy az üzletrész átruházását követően (2015. június 30. napja) a felperesnél 2015. július 2. napján leltár készült, az átadásra kerülő felperesi vagyonról. A leltár 7. sorszám alatt csatolásra került. A leltár elkészítésekor jelen volt **tanú 1 neve** és **tanú 3 neve** tanú. Az I. rendű alperes állítását arra vonatkozóan, hogy a felperes iratai is átadásra kerültek – külön erre vonatkozó okirat hiányában is – igazolják továbbá az elsőfokú eljárásban a könyvelést végző társaság által csatolt jegyzőkönyvek az iratátadás-átvételtől (20. sorszám), valamint **tanú 2 neve** tanú vallomása, aki elmondta, a felperes iratait (**személy 1 neve**) 2016 januárjában vitte el a megbízási szerződés megszűnését követően. Az irat átvevőjét a II. rendű alperes küldte, az átadásról jegyzőkönyv készült, melyek a peres iratokhoz csatolásra kerültek. Mindezekből megállapíthatóan a felperes vagyonával, és irataival a felszámolás kezdő időpontjában a II. rendű alperes rendelkezett.

Az ügyvezető váltás tényét és valódiságát alátámasztják az érdektelen (**tanú 2 neve**)-é, **tanú 3 neve** tanúk vallomásai is. A tanúk előadták, ismert volt előttük az ügyvezető váltás ténye, és az is, hogy az I. rendű alperes ezt követően a felperes vendéglátóipari üzemeységében látott el munkafeladatokat, nem mint ügyvezető. **tanú 3 neve** tanú továbbá arra is nyilatkozott, hogy a pénzügyi rendezés, az elszámolás minden esetben a II. rendű alperessel történt. Mindezen tényelődásokkal – az ügyvezető váltásra, illetve leltárra vonatkozó – egyező vallomást tett az I. rendű alperes házastársa **tanú 1 neve** tanú is (26. sorszám alatti jegyzőkönyv).

Az I. rendű alperes vezetői tisztségének megszűnését igazolják a 2015. augusztus 5-i, az ügyvezető váltást követően tartott ellenőrzéssel kapcsolatos hatósági határozatok is ((...) Megyei Kormányhivatal, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (...) Megyei Adóigazgatóság határozatai), amelyek rögzítették, hogy a tárgybeli napon a munkavégzés körülményeiben az I. rendű alperessel, a felperes előző tulajdonosával állapodott meg, azonban a munkát a II. rendű alperes, a felperes jelenlegi tulajdonosa utasítására végezte a be nem jelentett alkalmazott. Az I. rendű alperes felperesnél betöltött munkavállalói státuszát igazolja csatolt munkaszerződése is (Pf.III.20.274/2018/29.).

Mindezeket összességükben értékelve az ítéltábla azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes felperesnél betöltött ügyvezetői tisztsége 2015. június 30-án megszűnt, az irat és vagyonátadás a II. rendű alperes részére megtörtént. Az I. rendű alperes az adós gazdálkodó szervezetnél továbbra is eljár, de árnyékvezetői minősége sem állapítható meg, tevékenységét a továbbiakban munkaszerződéssel látta el, csak a pizzázóban végzett tevékenységet, de döntési jogköre anyagi kérdésekre nem terjedt ki, folyamatos elszámolási kötelezettsége volt a II. rendű alperes felé.

Ennek azért van jelentősége, mert csak a vezetői tisztségviselő – vagy árnyékvezető – felelőssége vizsgálható a Cstv. 33/A. §-a szerinti vezetői felelősség körében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után. Ezért az I. rendű alperes vezetői felelőssége 2014. december 21. és 2015. június 30. napja között kifejtett magatartásokat illetően volt vizsgálható.

A fentiekből következően az I. rendű alperes 2015. évre, és a felszámolás elrendelése miatt tevékenységzáró mérleg elkészítésre kötelezettség nem terhelte, és a II. rendű alperes részére a vagyonátadást is bizonyította, ezért e körben sem terhelte kötelezettség a felszámoló irányában, ezért vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem nem alkalmazható, így az I. rendű alperes felelőssége körében a felperes által megjelölt konkrét magatartásokat kellett vizsgálni.

A felperes kereseti kérelmében azt állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte, azaz 2014. december 31. napja után az I. rendű alperes, mint vezető tisztségviselő olyan szerződéseket kötött, amelyeket utóbb a felperes nem teljesített és ez hitelezői érdekeket sértő magatartás. Ezért vizsgálendő volt, hogy 2014. december 31. és 2015. június 30. napja között az I. rendű alperes, mint ügyvezető által a felperes nevében megkötött szerződések a felperesnél vagyonsökkenést okoztak-e vagy sem.

Ekörben a felperes vagyonsökkenést vezetői magatartásként jelölte meg a felperes által 2015. évben a **C Zrt**-vel, a **D Kft**-vel kötött szállítási szerződéseket, és a **H Bt**-vel kötött bérleti szerződést.

A Cstv. 33/A. §-a szerinti vagyonsökkenés helyesen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő időszakra nézve az aktív vagyon csökkenését jelenti. A vagyonsökkenés akkor is bekövetkezhet, ha egyébként a vagyon csökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések akár meg is szűnnek (a **település 1 neve-i** Ítéltábla Gf..../2011/2., **település 2 neve-i** Ítéltábla Gf..../2014/3., Gf..../2014/8.). Ezen túl vagyonsökkenést okoz a gazdasági társaság tartozásainak növekedése, illetve a követelések behajtásának elmulasztása (**település 3 neve-i** Ítéltábla ...Gf..../2013/3.), valamint vagyonsökkenést okoznak a fiktív, illetve értékaránytalan szerződések is (ÍH2014/35.).

Önmagában azonban az, hogy a felperes nevében az I. rendű alperes a gazdasági társaság tevékenységi körébe – építőipar – tartozó olyan szerződéseket köt, melyeket utóbb a felperes teljes mértékben nem tud teljesíteni, nem minősülnek nyilvánvalóan okszerűtlen gazdálkodásnak. Ezzel kapcsolatban megjegyzi az ítéltábla, az I. rendű alperes is hivatkozott arra, a felperes utóbb azért nem tudta teljesíteni ezen szerződéseket, mert az adóhatóság a számláit zárolta és elsődlegesen az adótartozását kívánta rendezni. Mindezek nem igazolják azt, hogy ezek a felperes által megjelölt szerződéskötések, azok megkötésének időpontjában olyan a hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartások voltak, amellyel okozati összefüggésben vagyonsökkenés bekövetkezett.

A fentiekből következően a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti, a vezetői felelősség megállapításához szükséges konjunktív törvényi feltételek egyike, a hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartás nem állapítható meg. Ezért az I. rendű alperes vezetői felelőssége törvényi feltételei teljeskörűen nem állanak fenn, ennél fogva e törvényhely szerinti felelőssége megállapítására lehetőség nincs.

A 2015. augusztusi kormányhivatali ellenőrzés kapcsán az I. rendű alperes vezetői felelőssége pedig nem vizsgálható, mivel ezen időpontra vezetői jogviszonya megszűnt. Miután az I. rendű alperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelőssége nem állapítható meg, annak következményeként a Cstv. 33/A. § (7) bekezdése szerinti marasztalására sincs törvényes lehetőség.

A felperes 23. szám alatti beadványában hivatkozott a Ptk. 3:24. §-a szerinti vezető tisztségviselő kártérítési felelősségére is. A felperes előadásából ugyanakkor megállapítható, hogy erre a jogcímre kereseti kérelme alátámasztásaként hivatkozott, azzal kapcsolatos külön tényállást nem adott elő, így az nem külön, önálló kereseti kérelemként került előterjesztésre.

Amennyiben az önálló kereseti kérelem, azt ugyan az elsőfokú bíróság nem bírálta el, emiatt azonban ítéletének hatályon kívül helyezése nem indokolt. E törvényhely (1) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. Perbeli esetben az I. rendű alperes ügyvezetői tisztségének megszűnését (2015. június 30.) megelőzően, 2015. évben kötött szerződésekkel kapcsolatban nem bizonyított, hogy az I. rendű alperes a szándékos károkozásával az adós gazdálkodó szervezetnek kárt okozott, ilyenre a felperes sem hivatkozott. Ezért az I. rendű alperes felelőssége ezen a jogcímen sem állapítható meg.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperessel kapcsolatos fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasította.

A megváltoztatás folytán az I. rendű alperes az első- és másodfokú eljárásban pernyertes lett, ennek következtében az elsőfokú eljárásban sem eljárási illeték, sem a felperes részére eljárási költség fizetésére nem köteles.

A másodfokú fellebbezési illetékekkel kapcsolatban az ítéltábla rögzíti, az I. rendű alperes fellebbezésére a megállapítási kereset szerint számított 48.000,- forint fellebbezési eljárási illetéket rótt le, a fellebbezési pertárgy érték azonban ezen túl a marasztalási összeget is magában foglalja. Ennek alapján az ítéltábla az I. rendű alperes által fellebbezésére lerótt és a jogszabály szerinti fellebbezési eljárási illeték különbözetének a megfizetésére, a pereszes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az ítéltábla az első- és másodfokú eljárásban nyertes I. rendű alperes másodfokú eljárási költségeinek megfizetésére a pereszes felperest kötelezte, annak figyelembevételével, hogy az I. rendű alperesnek az elsőfokú eljárásban felszámítható eljárási költsége nem merült fel. A másodfokú eljárási költség összegének megállapításakor az ítéltábla figyelembe vette az I. rendű alperes által megfizetett fellebbezési eljárási illeték összegét (48.000,- forint), az általa előlegezett másodfokú eljárásban felmerült tanúdíj összegét (7.800,- forint), valamint a jogi képviselével kapcsolatos a másodfokú pertárgyérték alapján számított, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a szerinti ügyvédi munkadíjat.

Szeged, 2018. november 29.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

. Béri András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró